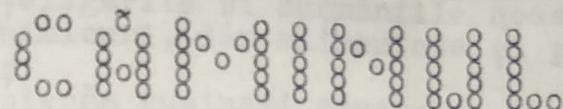

CĂMINUL

SÃO PAULO

- São Paulo, Decembrie 1951 -

...ȘI ÎNTRE OAMENI BUNA 'NVOIRE

Se apropie Crăciunul. De-acum al nu-știu-câtelea pe care-l vom petrece printre străini, departe de țara noastră.

Câți din noi oare, în așteptarea lui "Moș Crăciun", suntem pătrunși de sensul mai adânc al acestei mari sărbători creștinești, în care cete nevăzute de îngeri populează văzduhurile, cântând imnul sublim al păcii și buneii invidii între oameni..? Și pentru câți din noi, iarăși, praznicul Nașterii Domnului nu înseamnă altceva decât o zi în care nu se lucrează, se doarme până la amiază, se mănâncă bine și se bea din abundență?

Iată o întrebare, care, dacă am pune-o direct căruiva dintre noi, ar avea, fără îndoială, darul de a indispuce. Căci bietul om s'ar simți poate vizat, și s'ar vedea oarecum nevoit a renunța la frumosul program ce și-l'a întocmit pentru Crăciun; s'ar simți obligat să vie la biserică, să-și deschidă punga dând un obol pentru cei săraci sau bolnavi, - să stângă mâna unui compatriot pe care-l dușmănește...O serie de lucruri incomode, supărătoare. Pe alții poate, mai sensibili, această întrebare i-ar face să-și dea seama cât de puțin creștinești le sunt gândurile cu cari sunt pe cale de a pași pragul Sfințelor Sărbători.

Din fericire, întrebarea ce o punem aci, nu așteaptă vreun răspuns direct sau indirect din partea nimănui. Deasemeni nu o punem cu gând de a produce cuiva indispoziții din cele descrise mai sus. Rostul ei e doar acela de a reaminti - căcă poate am început să uităm de când tot rătăcim prin străinătate - că sărbătoarea Crăciunului nu e numai ziua în care se impart daruri, în care se mănâncă, se bea și se petrece, ci e ceva mai mult: e ziua Nașterii Domnului nostru Isus Christos, Fiul lui Dumnezeu, care s'a coborât între oameni pentru a le arăta drumul adevărului etern și al mântuirii. Este ziua cea mare a împăcării omului cu Dumnezeu. Ar fi deci păcat, mare păcat, ca tocmai în această zi, dând trupului prilej de desfătare, să uităm de suflet și poate însuși de Dumnezeu-Fiul a cărei sfântă naștere pretindem că o sărbătorim! Căci, ar trebui să ne întrebăm: cu ce ne-am deosebi, astfel, de păgâni? Cu ce drept ne-am mai numi creștini..?

"Pe pământ pace și între oameni bună 'nvoire" Dar iată că oamenii n'au vrut să înțeleagă. Au preferat războaiele fratricide, pizmuindu-se și urându-se unii pe alții.

Nu trebuie să mergem cu gândul prea departe; să privim doar la mica noastră colonie, la mâna de români cari ne-am așezat pe aceste meleaguri de 2-3 ani încoace. Suntem atât de puțini și cu toți suntem partașii aceleiași vitrege sorti care ne-a gonit de pe pământul părinților noștri, dela căminurile noastre, spulberându-ne printre străini. Ar trebui - și cât de ușor am putea! - să trăim în "bună invidii", ca frații, iubindu-ne și ajutându-ne unii pe alții. Ce unic prilej pentru noi de a ne apropia mai mult de Dumnezeu în acești ani grei de pribegie și suferință comună, - de a trăi profund în solidaritatea de destin! Cât de mici, cât de ridicole a-

par in lumina dogoritoare a martiriului prin care trece astăzi ne-amul nostru, neînțelegerile și dușmaniile noastre de aici, izbucnite din adevărate nimicuri, dar alimentate și perpetuate cu un zel de dreptul pățimăș!

Ar trebui să plecăm rușinați capetele.

Dece n'o facem oare? Dece nu vrem să punem odată capăt acestui degradant tablou pe care-l oferim zi de zi străinilor, și sub care ne înfățișăm însuși Ziditorului nostru, dela care, pe de altă parte așteptăm ajutor și îndurare?

Ar fi bine să încercăm măcar acum, in ajunul Sărbătorilor, a ne lepăda de tot ce e fățarnicie și trufie, și amintindu-ne că pe acest pământ nu suntem decât o mână de țărăni trecătoare, să ne retragem pentru câteva clipe între patru pereții conștiinței noastre de oameni și creștini la o aspră și minuțioasă autojudecată. Vom ajunge astfel să constatăm cu durere, că n'a trecut zi dela Dumnezeu in care să nu fi săvârșit, in mod voit, vre-un rău de aproapele nostru, - fie cu fapta, ori cu vorba, și ar trebui să fim prea înrațiți pentru a nu ne cutremura in fața unui astfel de bilanț de greșeli și păcate, și să nu simțim o adâncă părere de rău. Să aplecăm atunci urechea la glasul conștiinței: ea ne va spune ce avem de făcut. Să-i urmăm indemnul, oricât de greu ne-ar cădea. Iar apoi, cu sufletul primenit, împăcați cu Dumnezeu, cu noi inși-ne și cu aproapele nostru, să imbrăcăm haină creștinească de sărbătoare în cinstea și preamarirea sfintei minuni dela Vifleem.

Căci numai astfel vom putea sărbători Crăciunul in adevărată bucurie, pece și mulțumire.

N.I.P.

MEMORIUL

adresat de refugiații români O.N.U.-ului

Acest memoriu, care va fi trimis spre semnare tuturor românilor din exil, nu pornește din inițiativa nici unui Comitet, el fiind expresia sentimentelor ce animă pe refugiații care nu offensează suferința celor de acasă cu rostuirea unor vanități personale. Cei cari vor găsi într'ânsul oglindite gândurile și sentimentele lor, desigur, nu vor întârzia a-și pune semnătura la sfârșitul lui (unde s'au atașat in acest scop câteva file albe). După ce se vor fi adunat toate aceste semnături, memoriul va fi înaintat O.N.U.-lui.

"De 7 ani poporul român e despuiat sistematic de toate bunurile lui și, când spunem poporul român, nu înțelegem clasa instărită, ci poporul in totalitatea lui, realizându-se o perfectă egalitate in cea mai cutremurătoare mizerie: milioane de flămânzi, asupra căror stau de veghe temnicerii Moscovei... Când regimul de ocupație sovietică arestează, deportează, asasinează in masă cadrele intelectuale, urmărește să smulgă din rădăcini ideea națională, forța creatoare a ideii de libertate... Tot mai adânc pătrunde coasa morții, răind rândurile românilor. Zeci de mii de nenorociți, fără să mai aștepte brațul călăului, își pun singuri capăt zilelor... Abatorul de oameni... Canalul Dunăre-Marea Neagră, este locul unde se desfășoară cea mai cruntă bestialitate. Anual se inregistrează pierderi între 47-și 53 de mii de suflete... In centrul Europei se ratifică, printr'o unanimă tăcere, desvoltarea unui regim colonial, așa cum nu s'a practicat niciodată in lume... Pentru a se curma tragedia poporului român... cerem respectarea literii și spiritului Chartei Națiunilor Unite, cerem dreptul la o viață liberă!" (Extrase din memoriu).

1 DECEMBRIE

Z I U A U N I R I I T R A N S I L V A N I E I

La Alba Iulia, pe platoul din fața istoricei cetăți, Marea Adunare Națională a românilor din Transilvania și celelalte provincii românești de dincolo de Carpați, a hotărât să sfarme lanțurile unei îndelungate și negre robii, proclamând în ziua de 1 DECEMBRIE 1918, unirea Transilvaniei cu vechiul regat ROMANIA.

În prezența celor 1228 de delegați din 27 de județe și a unei mulțimi de peste 150 de mii de români veniți din toate părțile Transilvaniei, s'a dat citire memorabilei declarații de unire:

"Adunarea Națională a tuturor Românilor din Transilvania, Banat și Țara unghurească, adunați prin reprezentanții lor de seamă la Alba Iulia în 1 Decembrie 1918, decretează unirea acelor Români și a tuturor teritoriilor locuite de dânsii cu România..."

Sub marea de drapele tricolore, mulțimea descoperită a intonat apoi marșul redeşterării naționale. --

Se implinesc 33 de ani de ani de atunci.

Fie ca aniversarea acestei mari sărbători românești să ne găsească mai uniți și mai hotărâți în voința noastră de luptă pentru eliberarea Patriei, făurită prin tătatea suferințe și cu atâta jertfă de sânge de părinții și strămoșii noștri.

----- + 000 + -----

În ziua de 1 Decembrie 1918, când în Alba Iulia românii ardeleni își spuneau în fața lumii întregi hotărârea lor, prin care se rupeau de Ungaria și se alipeau definitiv la România, la Chișinău, în istorica Sală Eparhială, refugiații transilvăneni, înconjurați de un enorm număr de români din toate țările, și-au spus și ei dorințele lor, identice cu ale fraților lor de acasă. Ța această grandioasă adunare au ținut cuvântări: un ardelen, un bucovinean, un român din Regat, un basarabean, un macedonean și un român din Valea Timocului. Oratorul basarabean a fost dl. T. Ioncu, care și-a terminat cuvântarea astfel: "...Implinindu-se acum visul Ardelenilor prin Unirea care astăzi se pecetluște la Alba Iulia, - vis sfânt, care este al întregului neam românesc, - sunt fericit că pot să aduc din partea românilor basarabeni cele mai călduroase urări de bine fraților noștri scăpați de sub jugul milenar și că, totodată pot să dau expresie credinței mele nezguduite că, prin această unire se asigură nu numai fericirea Ardealului, ci deopotrivă și a noastră și a întregului neam românesc. Trăiască Ardealul... Trăiască România noastră mare, dela Nistru până la Tisa!"
(Din "Dela Basarabia rusească la Basarabia românească" de Onisifor Ghibu - Cluj, 1926)

----- o -----

"...Toate dusemniile de natură personală și locală trebuiesc sistate. Numai celor cari au comis crima fățișei calomnii și trădării în contra neamului lor, nu li-se poate acorda iertare. În toate celelalte cazuri să fim iertători ca frații unii față de alții..."

Dr. Teodor Mihali

Presedintele Consiliului Național Român Central al Transilvaniei. - Dej la 3 Noembrie 1918.

----- o o o o o -----

POHOD NA SYBIR
(fragment)

Sub cer de plumb intunecos,
Pe câmp plin de zăpadă,
Se trăgănează 'ncet pe jos
O jalnică grămadă
De oameni triști și inghețați,
Cu lanțuri ferecați.

Sărmani!..de șase luni acum
Ei merg fără 'ncetare
Pe-un larg pustiu ce n'are drum,
Nici adăpost, nici zare.
Din când în când un ostenit
Mort cade, părăsit!

.....
În urma lor și pe 'mprejur
Cazaci, Daskiri sălbateci,
Cu sulii lungi, cu ochi de ciur,
Alerg pe cai zburdați
Și 'n zarea sură stă urlând,
Urlând lupul flământ.

Dar unde merge-acest popor
Ce nu mai are 'n lume
Nici o sperare 'n viitor,
Nici patrie, nici nume?..
Se duce, șters dintre cei vii,
Să moară prin pustii.

Palid convoiu, pierdut, uitat,
Coloană funerară,
Ea poartă 'n frunte un stigmat:
Amorul sfânt de țară!
O! sfânt, sublim, ceresc amor,
Câți pentru tine mor!

Ah! câți martiri pentr'un cuvânt,
Un dor de libertate,
Cu zile mers-au la mormânt
Prin răz bunări turbate!
Câți au format grozavul șir
Pohodul la Sybir!

Vasile Alecsandri
(1819-1890)

"Neamurile vor dispărea nu din pricina naționalismului care le apără și care la rândul lor îl justifică, ci din pricina lipsei de spiritualitate a doctrinelor ancorate în materialism."
(Din articolul "Revers de medalie" apărut în "Libertatea" din Madrid, No.4 pe Octombrie 1951.)

10 DECEMBRIE + ZIUA STUDENȚIMEI ROMÂNE

Nu e nici locul și nici cazul de a insista asupra amănunțelilor cari au dus la acțiunea spontană a Studențimei Române dela 10 Decembrie 1922. Nu putem trece, totuși, aniversarea acestei zile fără a inchina câteva rânduri uneia dintre cele mai însemnate fapte ale acestei studențimi române, care și-a înțeles totdeauna misiunea sa în cadrul Neamului.

În urma eforturilor spirituale și materiale, de secole, ale românismului din toate teritoriile locuite de români, și care au culminat cu efortul suprem: războiul din 1916-18, Neamul românesc își vedea idealul împlinit: toți românii uniți în aceeași țară liberă, ROMANIA.

În primii ani după războiul de întregire a urmat o relaxare, care pentru lumea românească a fost, așa zicând, ca un concediu sau o demobilizare generală. Dușmanii Neamului românesc, profitând de acest fapt, voiau să pună stăpânire pe țară, iar pe români să-i aibe slugi. Lansând teorii și lozinci, ca spre exemplu aceea că "lumina vine dela răsărit", încep să amăgească poporul și să convingă chiar pe intelectuali de talia unor profesori universitari. Ajung tot mai îndrăzneți, insultând prin presă și căutând să pună pe români în situații cât mai umilitoare. Atmosfera devine din ce în ce mai încălcată. Dintre persoanele sau autoritățile responsabile nu se sesizează nimeni.

Ne mai putând suporta batjocura ce se aducea numelui de român și credinței sale creștine, studenții Facultății de Medicină din Cluj, în revolta lor, părăsire sala de disecție, în ziua de 10 Decembrie 1922, și declarară greva. Vestea, care se răspândi ca fulgerul la toate Facultățile, a fost primită ca o ușurare pentru toți, iar până în ziua următoare, Studențimea Română din toate centrele universitare din țară a declarat greva generală.

Ziua de 10 Decembrie 1922 este data la care Neamul românesc, prin studențimea sa, a dat primul semnal de alarmă împotriva pericolului ce începuse să ne pască în anii de după război, pericol care - după cum ne-am putut convinge cu toții, ce e drept, cam târziu - nu fusese cu nimic exagerat de studențimea română creștină. Dar însemnătatea acțiunii stă în același timp în spontaneitatea ei, ea nefiind pregătită în congrese cu discursuri, cu șefi inițiatori și votare de moțiuni. Toți au simțit la fel. Ei, studenții de atunci, tinere vârstare ale Neamului românesc, fiii celor ce prin jertfa lor de sânge uniseră pe toți românii într-o țară mare și liberă, ei nu puteau răbda nici o rușine pentru neamul lor!

Deși n'au obținut un rezultat practic și au încetat greva după mai bine de un an de luptă și sacrificii, fără ca autoritățile să admită dezideratele lor formulate ulterior, în ceea ce privea protejarea elementului românesc, acțiunea dela 10 Decembrie 1922 așează Studențimea Română în prima linie de luptă, atât în apărarea Neamului, cât și în evoluarea spre o spiritualitate românească.

Nedrepte au fost acuzațiile ce i-s'au adus, căci studențimea n'a făcut politică în înțelesul de partid. A simțit primejdiile ce ne amenințau, a dat alarma și a luptat, fără ca din această cauză să fie mai puțin la înălțimea chemării sale intelectuale. Doar că ne-o fac atâtea personalități proeminente formate în centrele noastre universitare, după primul război mondial, cari fac onoare și cari aduc contribuția românească culturii mondiale.

Studenții români de ieri și de azi nu uită că au făcut și fac

parte din acest corp de elită in lupta pentru Neam și Țară. Înțele-
gându-și chemarea și rămânând la înălțimea lui 10 Decembrie 1922,
studentii români stau și azi cu sufletul, cu inteligența și cu toa-
te puterile lor fizice gata a-și servi Neamul, pentru care atâți
dintre ei, in decursul anilor, au știut să-și dea viața.

C. V.

SE FACEA ...

de Elisabeta Mihaescu

Se făcea că 'n miez de noapte luna plină strălucea.
Drumeag poleit, ca'n brumă, printre brazi lin șerpuia.
In subțiri pale de ceață duhul nopții petrecea
Printre brazi și stânci fuioare; in argint le'nvăluia.

Intre brazi și stânci și pale, din nimic se plăsmuind,
Se zăreau peste izvoare ielele ca 'n vis horind.
Mistuindu-se in lună și in umbre se'nchegând,
Se pierdeau in vâgăună, stâncile lin ocolind.

Lângă stânci, din taina nopții, răsăriră spiriduși;
Pe sub brazi, prin mușchi și piatră hojma mișunând ghiduși..
Se preling lungi pe o umbră; se chitesc pelă urcuși,
Ca apoi, să zvăcne 'n aer, peste brazi invârtecuși.

Pe-o poiană adormită, luna țese cu arnici
De argint și de cenușe, un alai de găze mici...
Aninând pe de asupra năframe de licurici;
Le ardică, le coboară...Trece drumul un arici.

Se făcea lângă potecă...Fântână, sau brad zălud?
O băbuță 'ncovrigată, se târa in pas stătut...
Bâjbăia, șoptind in taină...Făptuia un greu făcut?
Dă să afle 'n miez de noapte buruieni de desfăcut..?

Se-auzi un pas in noapte, mai incolo, încă un...
Și purcese-a curge lumea de utrenie 'n cătun.
Se făcea că urc' a avea iară neuitatul drum...
Și că ce durară anii, fu părere...numai fum.

Se-auzi cocoșu 'n vale...Se-auzi și un lătrat...
Se făcu că bate 'n noapte toaca schitului uitat.

.....
Rămas-a oare pe lume, colțul cela fermecat?
Cin' ne afle 'n noaptea asta buruieni de deslegat?

De folos nu-s buruiene, nici chiar țeapa din sân-tei!
Nici călușul din Rusalii, vechea farmă de flăcăi.

.....
Numai Sus fi deslegarea, la un fapt de lotrii zmei
Inturnați in lupi...Cum fuse, in noaptea de Sânt Andrei.

-- o --

"Dragostea aplicată insemnează pace in suflete, in societate și
in lume." Corneliu Z. Codreanu.

00
000 0
00

P E S T E M A R I Ş I Ţ A R I

o 000 00
00

Din Guyana Franceză

Desigur că noi românii n'am emigrat nici din plăcere, nici din dor de aventură sau de imbogațire, iar în țările pe unde am ajuns, n'am putea spune că ne merge prea bine. Totuși noi, cei cari am avut nefericita inspirație de a porni spre Guyana Franceză, suntem, fără indoială, cei mai bătuți de D-zeu. Ne-am lăsat momiți de propaganda răsunătoare făcută de francezi, am crezut tot ce ni s'a spus și ni-s'a promis, - iar acum plătim amarnic această credulitate a noastră. Totul a fost minciună...

Decum am ajuns în St.Jéan - locul de destinație - a și început mizeria. Am fost primiți în noua patrie (adoptivă) cu pâine uscată și oțet (ni-s'a dat câte-un pahar, - spuneau că e vin.) Timp de mai bine de o săptămână am dormit pe jos, pe ciment (ziceau: ca să nu ne fie prea cald!), în timp ce prin bordurile tavanelui, intra apa ploilor torențiale, ce cad des prin aceste regiuni. După câțva timp ni-s'a pus în vedere că trebuie să plătim pentru locuința și mâncarea ce ni-s'a dat. De unde, din ce să plătim, când de câștigat nu câștigăm, căci nu aveam de lucru... Doar să ne vindem din lucrurile (vai de sărăcia noastră!) pe cari le adusesem cu noi din Europa... Dar nici mai târziu, după ce am început să lucrăm, situația nu s'a schimbat. Leafa am primit-o unecă cu întârziere de 2 luni! Am fost siliți să luăm avans după avans, desechilibrându-ne complet. La plata lefii, celor mai mulți dintre noi li-s'au reținut avansurile primite, dublu! De altfel părea a fi un sistem incetățenit de a spolia prin diverse mijloace pe bieții muncitori imigranți. Protestele noastre n'au folosit la nimic... Am ajuns într'adevăr, la un moment dat, să fim siliți a ne vinde din lucruri, pentru a putea trăi... Azi am da tot ce mai avem (și ce nu avem!) numai să putem scăpa din acest iad. Dar știu că e greu, aproape imposibil, căci suntem ca și pușcăriașii din Cayenne. Toate strigătele noastre de ajutor rămân neuzite. Nici una din scrisorile expediate de noi (la IRO, la Minist.Muncii, la Geneva, ba chiar și Papei, la Roma) n'a ajuns la destinație. Nici una n'a reușit să iese de pe teritoriul Guyanei. Toate, dar absolut toate au fost confiscate (adică cenzurate și reținute de poliție). Cel ce avusese îndrăzneala să le semneze în numele nostru, a fost arestat...

Această scrisoare o trimitem pe căi ocolite, la un prieten din Guyana Olandeză, care ne-a promis că o va trimite mai departe, la adresa indicată pe plic....

I.Pop

"E greu să vorbești de propria-ți durere, când atât de mari sunt suferințele tuturor."

"Nu lăsați sufletele voastre să șovăiască și credeți-mă că va veni ziua invierii, și în ziua aceasta nu vom sărbători numai învierea morților..."

REGINA MARIA

B I L A N Ţ

In căutarea unor zile mai cu soare și mai bune,
Ne-am înscris la "emigrare" - și-am pornit cu toții 'n lume;
Spre Brazilia, Canada, - unii au preferat Marocul, -
Fiecare cu speranța că își va găsi norocul.

Părăsind meleagurile țării 'n care ne-am născut,
Ne-am salvat, fără 'ndoială, pământescul chip de lut;
Și reduși la-un simplu număr din registrul de D.P.,
Traversat-am oceanul, - și-acum iată-ne aci.

Suntem țărăși oameni liberi, sub un cer senin și nou;
(Insula cu Flori și IRO au rămas un vag ecou)
Și de visuri îndrăznețe îmbătați la maximum,
Să le realizăm, pornit-am, fiecare pe alt drum.

Toți eram grăbiți, - pe dată vrut'am să ne 'mbogățim,
(Sunt doar lucruri cunoscute, ce să le mai povestim).
Mulți găsiră că 'n Brazilia cel mai simplu și ușor
Este să renunți la slujbe, devenind..."inventator"!

"Doi pelpatru" -- vețiți, povestea -- "Hirehel" pincăntiroane,
Noii "Wife" -- urise pe cioloi, "Iăst" și "Lichioruri" - și...banane!
Toc de piele la chibrituri s'au gândit unii să facă,
Alții cu "Yoghism" găsit-au vrednic timpul să-și petreacă.

Pela colțuri de-Avenide, sau prin baruri la o pingă,
Mai in fiecare seară se-opinteau din greu să 'mpinră,
Fie 'n doi, in trei sau patru, românașii noștri, bieții,
Prin discuții nesfârșite, roata lumii, roată vieții.

Subiectul discuțiunii: "Cum să facem bani, măi frate!?" -
Soluțiuni sunt zeci și sute, - cari din cari mai minunate!
Dar socoata (ca 'n zicală) ticluită cu mult sânge,
Nu se potrivea, a naibii, nicidecum cu cea din târg. -

Ne-am crezut deștepți și șmecheri, pricepuți - nevoe mare!
Dar "Brazil-ul" - ardă-l focul - tot el parc'a fost mai tare.
Ne-a tot dus cu "amanha-ul", ne-a purtat pela toți sfinții,
De ni-s'a albit și părul, - ba ne-au mai căzut și dinții.

Și așa, incet cu 'ncețul minunatele iluzii
Spulberațu-s'au in vânturi, - și in locul lor confuzii
De idei și-o excesivă stare de nervozitate
A împins pe câte unul la eșiri exagerate.

Mulți, striviți fără de milă de al lipsurilor clește,
Și-au mai ușurat ficatul injurând pe românește.
Alții, făr' a sta pe gânduri, infrățitu-s'au cu dracul,
Numai ca să treacă puntea, - să nu dea 'ndărăt ca racul.

Oarecare, - nu știu cine-i - ci-că sta lungit pe pat
Și-aștepta să treacă timpul, ca apoi decepționat,
Când il vizita spre seară vre-unul din ai săi amici,
Să ofteze melancolic: "Nici azi n'am găsit servici!"

Poate o fi și clima asta tropicală vinovată,
 Are toane curioase, - bat-o Dumnezeu s'o bată!
 Căci atunci când n'ai de lucru și nici bani nu ai in pungă,
 Ea incepe să te piște, să de ardă, să te 'mpungă.

Și atunci pe dată, nene, ești dispus la gâlceveală,
 Fie cu nevasta-acasă, fie-ășa, la nimereală
 Cu vre-un prieten, din motive deseori imaginare,
 Din invidie câteodată, că tu nu ai și el are.

.....

Astfel petrecut-am timpul, - intre pingă și necaz,
 Tot șurubărind norocul și schimbând câte-un "macaz".
 Criticat-am și bârfit-am, agitatu-ne-am in van, -
 Iac'ășa, in mici nimicuri, am mai săvârșit un an...

Iar in timp ce noi ne zbatem in preocupări mărunte,
 Neamul geme in cătușe, zilnic nevoit să 'nfrunte
 Prigoniri și umilințe, - sub o cismă grea, barbară,
 Tot sperând e l i b e r a r e a , dela frații lor de-afară,

Dela noi care fugit-am (cum am spus mai la 'nceput)
 Ca să ne salvăm viața, pământescul chip de lut,
 Și in certuri, ne'nțelegeri care zilnic ne 'nrăesc,
 Am uitat de Neam, de Țară, de pământul strămoșesc...

Nic.Iancu-Păltinișanu

I N T E R I O R

(Camera artistului)

Printr'un ciob de geam lumina dimineții se strecoară
 Și-și aruncă 'nceț privirea peste biata mea cămară;
 Vedă-o haină agățată de un cui pe un perete
 Și la un picior de scaun două umbre ce par ghete.
 Pe un jilț cu trei picioare, pantalonul aruncat
 Iși gonește spre podele un crac negru necălcat.
 O cămașă unșuroasă, nespălată de-astă vară,
 Se intinde somnoroasă lângă veche mea gitară;
 Trei tablouri, așezate strâmb in ramele-aurii,
 Se trudesă să demonstreze cum e viața pela vii.
 Doi păianjeni, mari cât nuca, se intrec la țesut pânză
 Și o muscă plictisită ciugulește dintr'o brânză
 Ce stă tristă, nemișcată pe un petec de hârtie
 Cu trei numere-adunate de-un băiat la lăptărie...

Și urmându-și drumul sigur de elipsă, sus pe cer,
 Raza soarelui atinge intr'un colț un pat de fier;
 Se oprește, stă o clipă, se cutremură pe pled,
 Care, ciuruit de molii, imi ajunge-abia la piept.
 De atâta sărăcie și lumina se 'nfioară
 Și o'o ultimă privire din odae se strecoară...

Un ceasornic își urmează in credință drumul său, -
 Umbra rece se intinde peste cameră din nou....

Mircea Mihăilescu

Sub povara de ninsoare.
Intr' o casă, ca (n mai multe,
Lângă soba- aproape rece,
Un copil șade s'asculte:
Poate Moș Crăciun va trece
Și-o intra c' o jucărie. -
"Ei, de și-ar aduce-aminte
"Moșu-ar trebui să vie,
"Că și eu am fost cuminte!..
"Mama, tu ce crezi, mai vine?"
Mama-l mângâie pe frunte:
"Tata l-a trimis la tine
"Dacă l-a 'ntâlnit pe munte." -

"Știi ce-aș vrea să-mi dea Moșneagu?
"Un sac mare cu bomboane,
"Și-un pistol cum are Neagu;
"O cutie cu creioane,
"O tăbliță, o trompetă
"Și-un căl, care n'are roate...
"Aș mai vrea și-o bicicletă..."
"Ți-le-aduce el pe toate." -
Insfârșit, somnu-l infrânge.
Obosit, cu fața suptă
Doarme-acum -- și în mână strânge
O jucărioară ruptă.

Iulia Carâp

A fost odată...

Intr'adevăr, azi îți pare un basm. La ce te gândești acum, în
noaptea Crăciunului, singur, pe meleaguri străine, - a fost odată...
Te vezi micuț, zburdând prin zăpadă, cu alți micuți de seama
ta, zvârlind cu bulgări ori clădind din omăt matahale și cetăți.
Și-apoi săniușul! Ți amintești cum zburai cu sania din vârful
dealului? Și grija ta cea mare era Crăciunul și colindul.
- Doamnă, de-ar veni mai repede! Anul ăsta merg cu colindul!..
Și ziua Ajunului a venit, - iar spre seară, rebegit de frig,
te-ai repezit în casă:
- Mămucă, unde mi-i traista de colind?! - Cât era de mare și de
frumoasă! Și câte lucruri bune intrau în ea!... Și ai fugit după
ceilalți copii, cu traista la gât, prin vișor și nămeți și te im-
pleticeai în greul drumului. Dar ce-ți păsa? Erai plin de viață și
neastâmpăr. Repetai doar, infrigurat, cântecul străbun:

"Ia sculați voi boieri mari,

"Florile dalbe -

"Sculați voi români plugari...."

Era noapte târzie când te-ai întors acasă, rupt de oboseală și de
frig, dar cu traista plină, în zângănit de nuci, de mere și co-
vrigi. Ai adormit apoi mulțumit, cu gândul la ziua de mâine, când
vei porni cu steaua. Steaua ta era cea mai frumoasă, căci o făcu-
se tătucul tău. Era în 5 colțuri, împodobite cu foiță și chipuri,
iar în mijloc cu Nașterea Domnului. Nici vijelia cea mai cruntă
nu te-ar fi putut opri în casă!...

Azi ești singur și trist. Cauți mângâiere în bucuriile de o-
dinioară. Mai ți minte jocul căpriței:

"Capra noastră din Strehaia

"A 'ntrecut-o pe Brezaia -

"Tac, țac, țac, căpriță, țac,"

și pe Ion al mătușii topăind și păcănind din capul de lemn al ca-
prei..? Și plugușorul, de Anul nou,

"Plugușorul fără boi,

"Plugușorul tras de noi."

Toate îți trec prin fața ochilor umezi de lacrimi, ochi cari
de atât amar de timp n'au văzut decât suferință...
Și în noaptea sfântă de Crăciun, tu nu mai ești singur. Copi-
lăria din sătucul tău e cu tine. Ai tăi sunt în inima ta. Ii vezi
aevea și ei te văd pe tine...

M. Paloș

24 DECEMBRIE 1917

Decembrie, 1951

Fragment
(Note și însemnări din timpul războiului pentru întregirea neamului românesc, de Căpitan Aurel I. Gheorghiu)

E ger și ninge mărunț... E noaptea Crăciunului.
Un vânt hain și ascuțit sueră trist, ducând în pleava mărunță a zăpezii tremurul ramurilor încărcate cu solzi grei de fulgi înghețați... Șanțurile sunt aproape goale; unde și unde câte o santinelă încotoșmănită în cojoc se plimbă, veghind în plină tăcere... Alături se aud cum chiue Rușii, cum joacă, cum cântă... La 50 de metri de aici, tranșeele noastre dau în cele rusești. Ale lor sunt mai largi, mai adânci, însă pustii, dărâmate; zăpada le-a acoperit pe de-a întregul, le-a infundat, fără ca "sovietul" să se gândească să le curețe... Și la ce le-ar mai folosi? Nu sunt în plin armistițiu? Nu vor avea pacea...? Santinelele lipsesc, posturile de observație la fel. Mitralierele zac singure, îngropate sub adăposturi șubrede, învăluite în blestemul fără-de-legii...

"Tovarășii" cântă, beau, petrec și sărbătoresc Crăciunul... Din când în când izbucnesc puternice salve de puști... Amăgiți de mirajul u-nașterea Pacificatorului Lumii!

La noi, o liniște crudă, tristă se lasă din ceruri, acoperind totul. La noi nu se aud chiote, nu se văd manifestații de bucurie sălbată și nici cântece nu tremură în aer. Nimeni nu cugetă în această sfântă noapte la desfătări deșarte; nimeni nu cutează să pângărească visurile celorlalți cu hohote nebune și nimeni nu e ispășit de gânduri înșelătoare. Adunați prin adăposturi, ostașii noștri stau întinși pe pae umede, tremurând și-și trimit gândurile, ca niște păsări pribege, acasă... O droaie de amintiri le joacă pe dinainte, învălind chipuri, stârnind lacrimi, scuturând fiori și semănând o melancolie dureroasă și tăcută...

E noaptea când pe deasupra acestor morminte deschise și fără capăt, plutesc învăluite într-o lumină de feerie misterioasă, sufletele vitejilor căzuți în lupte...

Este Crăciunul nostru de durere, de mucenicie și de sacrificiu...

R E V E R I E

de Iulia Carâp

Mă duc ani mulți în urmă, - spre mai bine...
Și par că stau la foc. E vremea rece, -
Iar zurgălăii saniei ce trece,
Până se pierd, răsună pentru mine.

Trăesc din nou, puternic, stinsa viață
Din casa ce visează sub ninsoare,
În promoroacă simt parfum de floare
Și diamante strălucind în ghiață.

Iar stele mii, țesute din zăpadă,
La geamul meu, tăcute, vin să cadă
Ca fluturi albi ce-s obosiți de joacă.

./.

Mă scol din nou cu Leroi-Ler in minte
Si 'n pragul zilei dragi și-atât de sfinte
Aud colinde și chemări de toacă.

Iulia Carâp

O P E N T R U G O S P O D I N E O

Rețete pentru Crăciun

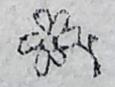
Gâscă umplută. - 1 gâscă; 1 kg. de varză acră; ceapă, bulion, 2 linguri de smântână, puțin vin roșu, piper negru și paprică, sare. Se freacă gâsca, tăiată și curățită, cu varză și se lasă să stea peste noapte. Dimineata se freacă pe din lăuntru și pe din afară cu sare, piper și paprică. Se fierbe varza pe jumătate cu multă ceapă, ceva bulion, vin și smântână; se umple gâsca. Se coace în cuptor, - după ce s'au cusut bine tăeturile făcute cu prilejul curățirii. Când e gata, se scoate ața, și se servește garnisită cu varză. Rețeta se poate face și cu o rață. (Rață umplută).

Tortă din Transilvania. - Șase gălbenușuri, șase linguri de zahăr (se freacă). Se adaugă: șocolată rasă (2 batoane), 2 linguri de făină, 1/2 lămăie (zeama și coaja), 6 albușuri bătute: - se amestecă. Se coace la foc lent. Se dă torta în două; se umple și se glasează cu următoarea C r e m ă : 250 gr. nuci, 6 linguri de zahăr, 1/2 baton de vanilie, puțin lapte: - se fierb. Când dau în clocot, se trage la o parte, mestecându-se până se răcește; apoi se adaugă 200 gr. de unt, frecându-se bine. - I.C.

Salată de fructe (à la Paraiso). - Se taie în felii mici: un fruct Mamăo (de 1 - 1,5 kg.), 3 banane. Se adaugă stafide (1 lingură cu vârf), 2-3 linguri de zahăr (după gust). Se toarnă pe deasupra zeama a 3 portocale. Se amestecă. Se servește (pe cât posibil) delaghiată. (Se poate adăuga și un păhărel de rom, salata de fructe primind astfel un gust și mai picant). - A.I.

(Cu privire la ultima rețetă, ne simțim datori a lămuri pe cititorii noștri din afara Braziliei, că fructul mamăo, asemănător unui dovleac, iar la gust aducând cu pepenii noștri Cantalup, e foarte răspândit în această țară. Se face pe pomi, cari au trunchiul svelt ca cel al palmierilor, ajungând uneori o înălțime de 12 m. Frunzișul pomului se află tocmai în vârf, constând doar din câteva zeci de frunze, asemănătoare intrucâtva cu frunzele castanilor noștri. Pe un pom se fac mai multe fructe. - Deci iată că basmul cu bostanii din copac, nu e tocmai basm!...Vai de cel căruia i-ar cădea unastfel de bostan în cap!..)

CE NE-ADUCE MOȘ CRACIUN..? - O carte românească este cel ma nimerit și folositor cadou! - Au apărut in Editura "Cartea Pribegiei"- Buenos Aires, și se găsesc spre vânzare la redacția rev."Căminul", următoarele cărți: 1) A murit un sfânt, poeme de Vintila Horia, prețul 30 Cruzeiros; 2) Iți mai aduci aminte, Doamnă? de J.N.Manzatti, prețul 30 Cruz.; 3) Sfințitorii de Icoane, roman, de Toader Ioraș, prețul 40 Cruz. -

Punctul central al politicii internationale il formează actualmente noua Adunare generală a ONU-lui, care se ocupă cu problema desarmării generale, adică a blocului vestic și a celui sovietic. Re-prezentanții principali ai celor 2 forțe, Acheson și Vichinski, au depus, fiecare, câte un proiect. Alianții vestici cer să se înceapă cu reducerea armamentului clasic și numai după ajungerea la un echilibru de forțe, să fie distruse și armele atomice, iar ca siguranță cer formarea unui comitet internațional de control. Sovietele vor contrariul, iar în ceea ce privește controlul energiei atomice sunt de părere că nu ar mai avea nici un rost, din momentul în care armele atomice ar fi distruse și oprite de a se fabrica (!!!).

Statele din sud-vestul Asiei au intervenit în cearta celor mari cu o nouă propunere și anume au cerut formarea unui comitet al Celmilor Patru, plus președintele ONU-lui, pentru a se găsi un drum de mijloc. În ultimă oră, Vichinski a acceptat această nouă propunere.

În Coreia a fost stabilită așa zisa linie de armistițiu, și s'au ajuns la o înțelegere a două treimi din punctele ce trebuiau rezolvate pentru încetarea ostilităților. Ultima treime pare cea mai dificilă, deoarece ea ar termina războiul, și sino-coreenii nu au primit încă ordin precis de la Moscova, referitor la acest fapt.

Nationalismul arab este în fierbere. Egiptul se îndreaptă pe zi ce trece tot mai mult cu fața spre Uniunea Sovietică, în timp ce orientarea Persiei e încă nedecisă. Luând pentru moment conducerea politicii, Egiptul cere la O.N.U. independența Marocului francez, susținut fiind de Kremlin și blocul sovietic.

Armata Atlanticului continuă a se forma și se speră că în 1952 va avea 40 divizii terestre. Discursul Gen. Eisenhower a fost foarte semnificativ și elocvent: o apărare a Europei este imposibilă fără concursul efectiv al Germaniei!

U.R.S.S.-ul a protestat în fața Națiunilor Unite împotriva noii legi americane care prevede un credit de 100 milioane dol. pentru formarea de unități militare din emigranții și refugiații țărilor din spatele cortinei de fier. -

Mircea Mihailescu

Ș T I R I Ș I I N F O R M A Ț I I

Din Țară. - Populația deportată din Tomn. tec și împrejurimile Timișoarei a fost așezată pe miriști în județul Ialomița, în apropierea Dunării. Majoritatea a trebuit să-și vândă lucrurile aduse cu sine, pentru a-și putea procura alimente. Nău primit nici un fel de ajutor, nici măcar unelte pentru a-și putea săpa bordee în pământ.

Prezidiul a decretat "Ziua Forțelor Armate ale Republicii Populare Române". Ea va fi 2 Octombrie, ziua când Stalin a aprobat în 1943, organizarea diviziei de trădători "Tudor Vladimirescu".

În aproape fiecare biserică sunt trimiși unul sau doi agenți ai securității sau membri de încredere ai partidului comunist, cari au însărcinarea să observe comportarea credincioșilor și să raporteze ceea ce preotul spune în timpul predicii.

Răniți Nord-Coreeni au fost aduși spre îngrijire și convalescență în spitalele din București.

ULTIMA ORA. - "Diario de S. Paulo din 8-XII.a.c. aduce o cutremu-toare știre, transmisă din Washington, menită a ne umple sufletele de

amărăciune și revoltă: Din ordinul Moscovei au fost ridicați și de-
portați 3 milioane 160 de mii de Români. Locul de destinație și ori-
ce alte amănunte nu se cunosc încă.

MADRID.- In ziua de 28 Octombrie a.c. s'a constituit in Madrid "Co-
munitatea Românilor din Spania". In Comitetul de direcție au fost a-
leși domnii: Gheorghe Demetrescu, Președinte; Traian Popescu și Gh.
Uscătescu, Vicepreședinți; Aurel Răuță, Secretar General; Valeriu
Turgai, casier; Aron Cotruș, prof. Ion Protopopescu, prof. Vladimir
Petrovici, Căp.Valter Popan, Dimitrie Ardeleanu și Nicolae Maritia
Membri. Cenzori au fost desemnați D-nii: Ciril Popovici, Ilie Vlad
Sturza și Ing.Tuliu Bașiu.

Buenos Aires. - Din Buenos Aires ne parvine știrea încetării din vi-
ață a păr.Stefan Palaghiță. Dumnezeu să-l ierte!

MAROC. - Dintr'o scrisoare primită din Casablanca aflăm că viața in
Marocul Francez a devenit insuportabilă pentru străini. Cu prilejul
recentelor revolte, a fost atacat și un român, dl.Radu Niculescu,
de un grup de arabi insurgenți, fiind grav maltratat.

PARIS. - A apărut "Destinée du Nationalisme" de Horia Sima, Editi-
ons André Bonne, Paris. Prețul 550 franci.

São Paulo. - Data și locul unde se va ține in acest an Serbarea de
Crăciun a Coloniei Române din S.Paulo, vor fi anunțate la timp, prin
afișaj, la Casa Românească din Rua Cesario Ramalho no.452.

S a l u t ă m cu bucurie reapariția revistei literare "Vers" a D-
lui Nicolae Novac, care de astă dată ne vine din Albany-U.S.A.
(Adresa: "Vers" c/o Nicolai Novacovschi, 275 State Street, Albany-
N.Y.-U.S.A.) -

---000000---

+ + + + + + + - C A L E N D A R - + + + + + + +

1 S. Sf.Prooroc Naum	17 L. Sf.Prooroc Daniil
2 D. Sf.Prooroc Avacum	18 M. Sf.Muc.Sevastian și Metodie
3 L. Sf.Prooroc Sofonie	19 M. Sf.Mucenic Bonifație
4 M. Sf.Mucenică Varvara	20 J. Sf.Mucenic Ignatie
5 M. Cuv.Păr.Sava Sfințitul	21 V. Sf.Muc.Iuliana și Temistocle
6 J. Sf.Ierarh Nicolae	22 S. Sf.Muc. Anastasia
7 V. Cuv.Păr.Ambrosie	23 D. Sf.Prooroc Naum
8 S. Cuv. Patapie	24 L. Cuv.Mucenică Eugenia
9 D. Zămislirea Sf. Ana	25 M. NAȘTEREA DOMNULUI ISUS
CHRISTOS
10 L. Sf.Muc. Mina și Ermoghen	26 M. Soborul Maicii Domnului
11 M. Cuv.Păr.Daniil Stâlpnicul	27 J. Sf.Arhidiacon Ștefan
12 M. Cuv.Spiridon, Făcătorul
de Minuni	28 V. Sf.Mucenici arși in Nicome-
dia
13 J. Sf.Muc.Eustratie, Auxentie,
Eugeniu, Mardarie și Orest	29 S. Sf.Prunci uciși de Irod
14 V. Sf.Mucenic Tirs	30 D. Sf.Mucenică Anisia
15 S. Sf.Mucenic Elefterie	31 L. Cuv.Melania Romana.
16 D. Sf.Prooroc Agheu	oooooooooooooooooooo

1908

587